

BYGGVÄSTEN

**Byggnads krav
inför valet**

**Marcus tog silver i SM
för unga plåtslagare**

**Näta vill locka fler
och ta större plats**

**I lönetoppen med
323 kronor i timmen**

Lars-Ove blev Årets yrkeslärare

**”Det trodde jag
inte ens i fantasin”**

05 Marcus Falck från Viskastrandsgymnasiet var nära att ta hem guldet i SM för Unga plåtslagare. Men efter en miss var han ändå väldigt nöjd med silver.

08 Näta är i gång med träffar efter pandemin

Sara Aarøe, Hannah Leuchovius och Alexandra "Alex" Östman ser fram emot höstens Nätaträffar.

09 Påfarten lika relevant som för tio år sedan

Jack Rolka var med och tog fram Påfarten. Anmäl dig du också och lär dig förstå Byggnads.

ÄVEN I DETTA NUMMER

- 04. Byggnads krav inför valet**
- 10. Kent är andranamn i Varberg**
- 12. Kongressen i korthet**
- 15. Lönetoppen - vem tjänar mest?**

BYGGVÄSTEN

MEMLESTIDNING
Byggnads REGION VÄST, årgång 13

Redaktion

Redaktör, text, foto och layout:
Peter Gustafsson, 010-601 14 39
peter.gustafsson@byggnads.se

Ansvarig utgivare:

Patrik Jerksten
patrik.jerksten@byggnads.se

Tryck
Exakta Print AB 2022

BESÖKSADRESSER

Regionkontor
Byggnads Väst
Solhusgatan 13
412 76 Göteborg

Lokalkontor

Borås
Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS

Halmstad

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD

Skövde

Torggatan 18
541 30 SKÖVDE
Swedenborg Center

Trollhättan

Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN

Telefon: 010-601 10 09 (alla kontor)

E-post: vast@byggnads.se

Webb: www.byggnads.se/regioner/vast/

Medlemscenter

tel 010-601 10 00
byggnadsnu@byggnads.se

Byggnads a-kassa

Telefon: 010-601 18 00

Arbetarnas villkor står på spel – rösta för våra frågor

Efter en typisk svensk sommar går vi med stormsteg mot höst och allt vad det innebär. Söndagen den 11 september är det val. Ett val som är oerhört viktigt för oss byggnadsarbetare och för hela vårt samhälle.

Vi brottas med näringslivskriminallitet och företag som fuskar och utnyttjar människor. Som fackförening tar vi den fajten varje dag men vi behöver lagstiftarnas hjälp för att inte vi skall tvingas betala priset för att fuskskande företag tar mark och konkurrerar bort de seriösa.

Arbetarnas villkor står på spel. Det är viktigt att rösta för våra frågor och på politik vi kan påverka. Politikerna skall lyssna på oss och inte tvärtom. Ingen vet bättre vad som är viktigt för oss byggnadsarbetare än vi som är byggnadsarbetare. Det är därför det är så viktigt att vi hörs och syps och driver på politikerna att lyssna på oss.

Vi är vana vid kamratskap och solidaritet på våra arbetsplatser och så vill vi ha det i samhället också. Alla måste hjälpas åt. Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

SAMTIDIGT SOM VALRÖRELSEN går in i sin slutspurt drar vår egen avtalsrörelse snart i gång och vi vill självklart vinna mark. Vi vill ha bättre avtal och en bättre arbetsmarknad. Svenska modellen bygger på att två jämbördiga parter gör upp om villkoren.

Parterna är arbetarna och arbetsgivarnas organisationer, fackföreningarna och svenskt näringsliv (arbetsgivarnas förening).

JÄMBÖRDIGA PARTER?

Är vi det? Vår styrka ligger i organisation. Ju fler medlemmar vi är desto starkare är vi.

Men ju fler byggnadsarbetare som är oorganiserade, alltså inte medlemmar i byggnads, desto mindre jämbördiga blir vi. Då tappar vi också styrka i

förhandlingar och inflytande.

Här måste vårt fokus ligga. Vi måste gemensamt hjälpas åt att organisera oss och bli fler medlemmar.

Då blir vi till att börja med starkare på varje arbetsplats. Du får mer kraft att påverka just din vardag på bygget. Och om alla byggnadsarbetare som jobbar i Sverige skulle vara medlemmar i Byggnads skulle inget kunna stoppa oss från att få igenom våra krav. Vem skulle göra jobbet då? Om alla vi sa nej?

Låt det sjunka in en stund. Den styrkan!

Det är tillsammans vi är starka och antalet är avgörande. ■

Patrik tre snabba!

- 1 Ställ frågan!** Prata med dina arbetskamrater om medlemskap i Byggnads.
- 2 Gå Påfarten** sen vet du vad Byggnads handlar om.
- 3 Valet.** Gå och rösta!

”

Vi måste gemensamt hjälpas åt att organisera oss och bli fler medlemmar

PATRIK JERKSTEN
ORDFÖRANDE
BYGGNADS VÄST

Byggnads krav inför valet

Den 11 september är det val i Sverige. Det finns få branscher som är så beroende av politiska beslut som byggbranschen.

Vi är händerna som bygger Sverige. Vi bygger arbetsplatser, sjukhus och bostäder att komma hem till. Vi tar vår del av ansvaret för ett bättre samhälle. Nu måste politikerna ta sitt.

Vi ser hur pensionerna blir lägre och hur pensionsåldern höjs. Hur naiva politiska beslut gett arbetslivskriminaliteten fritt spelrum i vår bransch. Och hur vi själva knappt längre har råd att bo i bostäderna vi bygger.

Det här måste ändras, vi kräver en politik för vanligt folk. En politik för oss som bygger Sverige.

Läs mer om Byggnads frågor inför valet på vår hemsida.

Här är våra prioriterade frågor

Byggnads krav utgår från fyra områden: arbetslivskriminalitet, pensioner, bostadspolitik och

framtidens byggbransch. Till varje område finns ett antal specifika krav.

Våra krav

► En byggbransch fri från kriminalitet

Begränsa antalet underentreprenörsled. Inrätta ett center mot arbetslivskriminalitet i varje region.

► Framtidens byggnadsarbetare

Ta in lärlingar vid offentliga byggprojekt. Stoppa vinstjakten och skärp kraven på yrkes-skolorna.

► Rättvis pension

Höj inte pensionsåldern. Högre pensioner till låg- och medelinkomsttagare.

► Bostadspolitik

Bygg fler bostäder. Nej till marknadshyror.

Så tycker partierna

	 V	 S	 MP	 C	 L	 KD	 M	 SD
Begränsa antalet UE-led vid offentlig upphandling	JA	JA	?	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Inför marknadshyror	NEJ	NEJ	NEJ	JA	JA	JA	JA	NEJ
Stoppa vinstjakten i välfärden	JA	JA	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Återinför investeringsstöd för att bygga fler billiga hyresrätter	JA	JA	JA	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
1 000 kronor mer i plånboken för de pensionärer som har det tuffast	JA	JA	JA	JA	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Höj A-kassan	JA	JA	JA	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	JA
Återinför Lex Laval	NEJ	NEJ	NEJ	JA	NEJ	JA	JA	NEJ
Arbetskraftsinvandring får endast ske till bristyrken	JA	JA	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	JA

Marcus tog SM-silver

Marcus Falck från Viskastrandsgymnasiet plockade hem silvermedaljen under SM-finalen för unga plåtslagare.

– Jag får vara nöjd med tanke på att jag gjorde ett misstag, säger Marcus.

SM-finalen för unga plåtslagare avgjordes 11–12 maj under Yrkes-SM i Växjö.

Det var livesändning och en publik på sammanlagt 25 000 personer. Inför den storpubliken gjorde sex finalister upp om medaljerna.

– Det var skitkul, men mycket press med kameror och all publik, säger Marcus.

Vann gjorde Mahdi Barbari från Uppsala Yrkesgymnasium.

MARCUS, SOM BOR i Sandared utanför Borås lyckades, trots misstaget, till slut alltså kämpa till sig en andra plats.

– Jag är nöjd med mitt arbete. Det gick jättebra under hela första dagen, men på slutet gjorde jag ett stort misstag. Jag gjorde falsen på sidostycket för liten vilket gjorde att framstycket och sidostycket blev enkelfalsat en liten bit. Men andra dagen gick det skitbra, sa Marcus.

TÄVLINGEN PASSADE MARCUS.

– Det är kul att tävla. Kul när det blir något annat.

Han är tävlingsinriktad och läste byggnadsplåt med en kombination av NIU (nationell Idrottsutbildning) på Svene-

BILDTEXT Ut mo venimodi debis molor sanda sequam que plam

riksongymnasiet inriktning Innebandy.

Marcus gick Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktning plåt.

Han valde utbildningen för att den är utmanande och praktisk.

HAN GICK UT gymnasiet nu i juni och SM var i princip avslutningen på hans tre år på skolan.

Viskastrandsgymnasiet har en fin tradition med duktiga plåtslagare på SM.

2019 var det Olle Spetz som deltog och han vann SM-guldet. ■

Guld till Uppsala

Medaljörerna:

- ▶ **1. Mahdi Barbari**, Uppsala yrkesgymnasium.
- ▶ **2. Marcus Falck**, Viskastrandsgymnasiet, Borås.
- ▶ **3. Tobias Konz**, Nobelgymnasiet, Karlstad.

SM för unga plåtslagare organiseras och genomförs av PVF Yrke & Utbildning, plåtslageribranschens organisation för rekrytering och utbildningsfrågor på uppdrag av Plåt & Ventföretagen och Byggnads.

ENGAGERAD. Innan Lars-Ove Larsson blev lärare var han snickare och engagerade sig i Byggnads där han var ordförande i sektionen [kretsen] Gråstorp/Nossebro.

Årets yrkeslärare

Någon hade nominerat Lars-Ove Larsson utan att han visste om det.

Därför blev han totalt överraskad när han utsågs till Årets yrkeslärare 2021.

– Jag blev alldeles varm och rörd, säger han.

Lars-Ove jobbar som lärare på Bygg- och anläggningsprogrammet på Kunskapskällan, som är en gymnasieskola i Herrljunga. Det var där han fick priset.

– En dag kom vår rektor och sa att hon ville växla några ord med mig och vi gick ut. När jag kom runt hörnet fick jag se en

massa folk och en banderoll där det stod "Årets yrkeslärare" och det var konfetti, men jag tog ändå inte in att det handlade om mig. Det var först när personen från Worldskills läste upp motiveringen som jag förstod det. Jag kände ju till att priset fanns, men inte i min vidaste fantasi hade

jag tänkt mig att få det, berättar Lars-Ove.

Kollegorna hade lyckats hålla det hemligt att han var nominerad och också vunnit. Så det kom oväntat, men välförtjänt enligt både elever och kollegor.

OCH HAN HAR onekligen jobbat några år för det. Lars-Ove blev lärare i början av 90-talet. Innan dess var han snickare i 14 år.

– När jag var lite över 30 år började jag tänka "ska jag fortsätta vara snickare eller ska jag bli arbetsledare eller göra något annat".

Han funderade på pedagogik och att bli lärare. En tanke som

Motiveringen

■ Årets yrkeslärare, en man och en kvinna, utses av Worldskills Sweden (Svenskt Näringsliv, LO och staten).

Lars-Ove Larsson, bygglärare på Kunskapskällan, vann 2021.

Motiveringen: "Med ett imponerande engagemang lyckas Lars-Ove finna varje elevs potential för att hjälpa de nå sina mål. Lars-Ove sätter alltid elevernas välmående och välbefinnande i första rummet genom en obotligt positiv livssyn, stor respekt och empati, samt en lyhördhet utöver det vanliga. Hans brinnande intresse för kompetensutveckling hos sig själv och andra, tillsammans med sitt gedigna yrkeskunskande och engagemang i Byggbranschens yrkesnämnd, gör Lars-Ove väl värd priset Årets yrkeslärare 2021"

ÅRETS YRKESLÄRARE. Lars-Ove Larsson fick priset förra året. Här med elever i Herrljunga.

grundades sig mycket i att han hade varit ungdomsledare inom fotbollen i många år och kände att han trivdes med att jobba med ungdomar. Han hade också haft flera lärlingar på byggena.

– Jag tyckte det var roligt att lära upp unga byggare och jag gick en femveckors instruktionskurs.

Sedan jobbade han ett halvår på en skola.

– Men jag kände att om jag ska jobba i skolan måste jag ha mer kunskap om pedagogik.

HAN ÅTERGICK TILL att jobba på byggen, men 1991 började han läsa på Pedagogen som då låg i Mölndal.

– Jag är väldigt nöjd med den utbildning jag fick där. Där lärde jag mig verkligen att undervisa, säger Lars-Ove.

Efter det fick han en termins-anställning i Vara och det gick sedan över i en tillsvidareanställning. Lärarkarriären fortsatte på byggprogram i Lerum, Falköping och Alingsås. Förutom gymnasieskolor jobbade han även på Vuxenutbildningen och gymnasieskolan.

2009 fick han en anställning på

Kunskapskällan och där började han utveckla sina pedagogiska metoder.

– Ju mer jag har jobbat inom yrket att lära ut, desto mer har jag upptäckt hur viktigt det är att se människan, personen i eleven. Det är lika viktigt som att lära dem bygga. Jag vill lära upp eleverna till att få ett ödmjukt självförtroende, säger Lars-Ove.

ATT FORMA EN bra grupp är också grundläggande, menar han.

– Eleven ska lära sig individens roll i en grupp och hur de påverkar och påverkas av andra. Det handlar om bemötande och kroppspråk.

För att lyckas med det gäller det att få elevens förtroende.

– Jag tror mycket på att prata med eleverna och verkligen intressera sig. Det ska inte bara vara sändare och mottagare. Alla har något att förmedla och berätta och det gäller att ta vara på de olika styrkor alla elever har.

– Om eleven ska känna trygghet måste de känna att misstag är tillåtet, att de får en förklaring och inte bannor. Och tålmod. Vi är alla olika, vi lär oss olika snabbt, en del behöver mer tid i vissa perioder.

HANS STORA FRITIDSINTRESSE är teater och han använder sig mycket av sina erfarenheter från den världen.

– Jag både regisserar och spelar. Bland annat har vi satt upp Emil i Lönneberga och så brukar jag spela fars.

Det har han stor nytta av i lärarrollen.

– Ja. Teatern har gett mycket. Det är ju en scenvana jag har fått och det är bra när jag står inför en grupp elever. Jag vågar öppna och blotta mig inför andra och om du vågar det så avdramatiserar du det för andra. Och det går ju åt båda hållen. Även om jag är lärare är jag ju en person också. ■

"Att se eleven som människa är lika viktigt som att lära dem att bygga"

STYRGRUPP. Sara Aarøe, Hannah Leuchovius och Alexandra "Alex" Östman ser fram emot höstens träffar med Näta.

Näta vill ta större plats

Nu startar Näta i väst upp sina träffar igen efter pandemin.

Den 30 augusti var det nypremiär med pizzahäng i Göteborg.

Första träffen innehöll en presentation av Näta och den demokratiska strukturen i Byggnads. Men i första hand var träffen för att kvinnor inom byggbranschen skulle kunna träffas och snacka.

Alexandra "Alex" Östman, Sara Aarøe och Hannah Leuchovius, som är Nätas styrgrupp i väst, träffades i början av augusti för att planera.

- Det känns gott att vara tillbaka igen efter pandemin. Det är fint att träffa andra kvinnor i bran-

schen som vet vad vi kan ha för problem, säger, Alexandra "Alex" Östman som är anläggningsdykare på Göteborgs dykeriteknik.

- Vi är faktiskt tre tjejer på företaget nu, så det är kul.

SARA AARØE ÄR VVS-are och hoppas att fler upptäcker Näta.

- Jag tycker att fler kvinnor ska komma på våra träffar så att vi kan ta mer plats och förändra byggbranschen och Byggnads inifrån säger Sara.

Just därför har snickaren Hannah Leuchovius valt att vara med i Näta.

- Jag gillar att vara med och skapa förändring och tycker om att se marginaliserade grupper ta plats. Vi får hjälpa varandra och skapa trygghet och då är det här ett bra forum. Jag vill ha fler kvinnor som kollegor, det vore fett nice, säger Hannah.

Nätaträffar

■ Datum för Nätas träffar under hösten:

30 augusti 17.00-19.00.

15 oktober 12.00-16.00

7 december [se Byggnads Västs hemsida för tider].

DE TRE INGÅR i en styrgrupp som än så länge bara är informell, men tanken är att den gruppen ska väljas och få större mandat att driva Näta framåt.

Några av målen är att Näta ska bli en större del av Byggnads, ta plats, komma närmare organisationen och på sätt öka möjligheterna att påverka inifrån, både i Byggnads och som sagt i hela byggbranschen. ■

En dag gör stor skillnad

För drygt tio år sedan var Jack Rolka med och startade upp Påfarten.

– De fackliga frågor som är viktiga i dag är väldigt lika de som var viktiga 2012, säger han.

Idén till Påfarten började ta form 2010. Byggnads förbundsledning tyckte att den tre dagar långa kursen "Medlemsutbildning i Byggnads" var för lång.

– Det tog emot för många på medelstora och mindre företag att som nyanställda begära ledigt i tre dagar, säger Jack Rolka.

Byggnads ville också göra det lättare för ickemedlemmar att kunna gå en grundutbildning om facket.

Vid den här tiden var Jack snickare och hade förtroendeuppdrag hos Byggnads. När förbundet beslutade ett ge pengar till region väst för att ta fram den nya utbildningen anställdes han av Byggnads Väst på ett projekt.

– Jag fick fria tyglar.

HAN BÖRJADE MED att försöka komprimera tredagarsutbildningen till en dag.

– När jag tyckte att jag hittat en bra form ringde jag helt enkelt och bjöd in deltagare. När man ska starta något nytt på det här sättet är det alltid ett par år med nitiskt jobb innan det kommer i gång på riktigt.

Trots det var det snabbt fler än vanligt som gick "Facklig intro" (namnet Påfarten kläcktes 2013 av Jörgen Landeborn i Stockholm). Den gamla tredagarskursen hade året innan haft

11 deltagare. Den nya endagsformen fick snabbt ihop ett par hundra deltagare.

JACK FICK SEDAN fast jobb på Byggnads Väst som ombudsman. Uppgiften var att ha hand om utbildningarna.

Påfarten blev nationell och erbjöd ett smörgåsbord med innehåll. Handledarna kunde plocka från det och samtidigt sätta sin egen prägel på dagen.

En grundtanke var att ändra byggnadsarbetarnas syn på Byggnads.

– Om det kom någon till Påfarten med en fördom om att facket var en gubbe med skinnväst och träskor skulle de få en aha-upplevelse. De skulle få känslan att "det är viktigt att just jag är med i facket".

Sedan några år har Byggnads Väst 350–500 byggnadsarbetare som går Påfarten varje år. Förbundet har som mål att utbildningen ska ha 2 000 deltagare.

JACK ÄR GLAD att se att Påfarten är minst lika relevant i dag som den var när den började.

– Det är häftigt att se hur en utbildning på en dag kan göra skillnad. Om man som handledare är ödmjuk och får till bra diskussioner kan det hända mycket på kort tid. ■

Anmäl dig här!

Röster om Påfarten:

"Jag har fått en större förståelse för Byggnads och motivation att informera mina kollegor".

"Kanongrupp. Mycket skrätt". "Den här kursen borde jag gått för länge sedan".

"Mycket trevliga och kunniga handledare".

"Jag har alltid tyckt att Byggnads är en bra grej, men efter i dag är den bilden ännu bättre."

Det är några röster från byggnadsarbetare som gått Påfarten.

Påfarten är vår introduktion till hur facket och Byggnads vuxit fram och vad vi åstadkommit sedan slutet av 1800-talet.

Påfarten är en heldag och Byggnads står för ersättningen. Se datum och plats nedan och boka in dig.

Kursinnehåll (urval)

- ▶ Fackföreningens historia
- ▶ Rättigheter och skyldigheter och den svenska modellen
- ▶ Viktiga lagar när du jobbar
- ▶ Försäkringar

PÅFARTEN 2022

16 september	Göteborg
23 september	Trollhättan
14 oktober	Göteborg
28 oktober	Borås
11 november	Göteborg
25 november	Halmstad
2 december	Skövde
9 december	Göteborg

Kent är Byggnads namn i Varberg

Kent Norberg, snickare och numera ombudsman på Byggnads är andra namn på Socialdemokraternas kommunvalslista i Varberg.

– Det är ett otroligt förtroende och jag är glad och stolt över att partiet vill ha mig i den här positionen, säger han.

Kent Norberg växte upp i Norberg, som är en liten bergslagskommun i Västmanland.

– Det var ett tryggt hem. Min far var en politisk fackföreningsmänniska och vid middagsbordet kunde han berätta om förhandlingar och möten han haft under dagen. Jag brukar skoja och säga att jag är uppfostrad till att vara fackligt aktiv och politisk. Det var det naturliga. Det var viktigt att gå ut på första maj och säga sin åsikt, berättar Kent.

Hans fem år äldre bror var SSU-ordförande. Kent gick med i 15-årsåldern och blev sedan själv lokalordförande.

– Jag vill vara med och påverka samhället så att det blir som jag vill att det ska vara. Kanske är det egoistiskt för jag tänker att om jag inte är med och bestämmer är det någon annan som gör det och jag

tycker ju att mina värderingar är rätt.

KENT VILL ATT alla ska få samma chans till att utbilda sig och skaffa ett arbete och en bostad.

– Och då är det inte privatiseringar som är rätt väg att gå. Vi måste förmedla att vi inte gör skillnad på människor.

Vi kan inte ställa olika grupper mot varandra. Alla ska ha samma möjlighet att skapa ett så meningsfullt liv som möjligt.

Hans fackliga engagemang startade på allvar när han började arbeta som snickare. Han gick med i Byggnads och blev tidigt lagbas.

Kent ser det som självklart att fackliga frågor hör ihop med politiken

– Det är Byggnads uppgift att föra fram våra frågor, sedan får politiker se till att de genomförs. Och då blir det Socialdemokraterna vi vänder oss till. Det finns inget annat parti som driver våra frågor lika bra, säger han.

Han är stolt över sin bakgrund som snickare. Förhoppningsvis kan byggnadsarbetare känna igen sig.

– Vi inom Byggnads får inte vara rädda för att visa upp att vi har medlemmar som är engagerade i politiken.

IFÖRRA VALET var Kent nittonde namn på S lista i Varberg. Nu är

han tvåa och redan i vintras började han jobba halvtid som politiker i Varberg. Bland annat har han en av platserna i kommunstyrelsens arbetsutskott som är kommunens centrala styre.

– Jag känner definitivt att vi

har en positiv trend. Efter valet hoppas vi kunna bilda majoritet

”Det är Byggnads uppgift att föra fram våra frågor, sedan får politikerna se till att de genomförs”

BILDTEXT. Kent Norberg i Folkets Hus i Varberg där han sitter som ordförande.

i Varberg för första gången på 24 år.

För att klara det vill Kent se en ökad tydlighet med de frågor partiet driver. Han vill se satsningar på skolan för att lyfta resultaten.

– Sedan måste vi bygga fler lägenheter med rimliga hyror.

En annan fråga är bemanning och arbetsmiljö inom omsorgen.

– Vi har chansen att göra ett bra arbete politiskt i en stad som växer. Vi bygger mycket, skolor, järnvägstunnel och bostäder och det är roliga beslut att vara med och fatta.

SAMMA SAK KÄNNER han i sitt arbete som ombudsman på Byggnads där han jobbar med förhandlingar och granskningar av företag.

– Jag vet att vi gör stor skillnad. Varje vecka är det tvisteförhandlingar för medlemmar som inte fått rätt lön. Det är felaktiga uppsättningar eller annat där medlemmar hamnat i kläm. Sedan gäller det

att lyfta fram det och visa alla byggnadsarbetare hur viktiga vi är. Då borde vi också kunna värva fler medlemmar.

ÄVEN OM KENT började tidigt med politik har den karriären inte varit spikrak. När han blev resemontör 1998 pausade han från alla sina fackliga och politiska uppdrag.

Kring sekelskiftet flyttade han till Varberg. 2010 återupptog han sin fackliga bana och 2012 blev han tillfrågad om han ville börja jobba på Byggnads som ombudsman.

Även politiken lockade och 2014 blev han invald i kommunfullmäktige. Och nu är han alltså politiker på halvtid.

Oavsett hur det går i valet hoppas han kunna fortsätta med samma upplägg som nu.

– Även om politik är fantastiskt roligt vill jag fortsätta med mitt arbete i samhället och ta med mig det in i politiken. Det gillar jag. ■

KENT NORBERG

Ålder: 54 år.

Bor: Varberg.

Yrke: Snickare som är ombudsman på Byggnads. Politiker på halvtid.

Uppdrag: Ordförande i Folkets Hus i Varberg, sitter i styrelsen för S i Varberg och är valledare. Ersättare i kommunfullmäktige, vice ordförande i kommunstyrelsens personalutskott, vice ordförande i Varbergs fastighets AB, ledamot av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, ledamot i Varbergs stadshus AB.

Bakgrund: Var lokalordförande i SSU. Engagerade sig tidigt fackligt och blev lagbas. Han har gått en rad utbildningar i arbetarrörelsens regi, bland annat arbetsrätt. Han även läst samhällsekonomi på högskolan.

Fritid: Motorcykel, fiske, åka båt och umgås med vänner.

306 motioner

varav 36 från väst

Sammanlagt 306 motioner kom in till Byggnads 18:e kongress som ägde rum 19–22 i år. Alltså 306 förslag från medlemmar om hur vi ska förbättra vardagen för byggnadsarbetare.

Kongressen är Byggnads högsta beslutande instans. Den behandlar och beslutar om vår långsiktiga verksamhet. De motioner som klubbades igenom bildar nu riktlinjen för det framtida fackliga arbetet inom Byggnads.

Region Väst hade 36 motioner uppe på kongressen. 21 av dem fick bifall, 3 ansågs besvarade och 12 fick avslag – i många fall till fördel för liknande motioner från andra regioner som ansågs bättre formulerade.

Ett bra exempel på en motion från väst som gick igenom var att stärka a-kassan, först till 80 procent av lönen och i förlängningen till 90 procent.

Andra motioner som väst fick igenom:

- ▶ Pensionsavsättningar. Vi måste trycka hårdare på att få till ett system som tryggar en värdig pension för alla i Byggnads från första kronan.
- ▶ Byggnads ska driva på för att göra pension för knegare till en valfråga 2022.
- ▶ Inför regionala skyddsombud på stora företag och större arbetsplatser.
- ▶ Att Byggnads ska verka för sju timmars arbetsdag.
- ▶ Att Byggnads via Folksam erbjuder gravida medlemmar utökad försäkring.
- ▶ Stötta medlemmar som behöver en plan för återgång i arbete. Och en liknande motion om bättre rehabilitering.
- ▶ Att lagen om arbetskraftsinvandring ska rivas upp. I stället vill vi återinföra arbetsmarknadsprövning för utländsk arbetskraft. Alla som arbetar i Sverige ska ha samma villkor.
- ▶ Att göra det lättare för gästarbetare att bli medlemmar i Byggnads.

TILLSAMMANS BYGGER VI
FRAMTIDEN
BYGGNADS
KONGRESS 2022

157 ombud beslutade

På kongressen är alla elva regioner representerade. Väst hade 26 ombud och en ersättare på plats. Totalt var det 175 kongressombud.

Nu börjar en ny kongressperiod

En lyckad kongress är över och nu pågår kongressperioden fram till nästa kongress 2026. Under de kommande åren ska motionerna omsättas i praktik. Bland annat bestämdes att Byggnads ska driva på för en kraftigt förbättrad företagshälsovård och att det ska bli nollvison för alkohol inom Byggnads. Vi ska också driva på för att det bildas ett statligt bostadsbolag.

På Byggnads hemsida kan du läsa allt om kongressens beslut.

Fick mersmak

Mathias Lindahl, snickare på Veidekke i Göteborg gjorde sin första kongress.

– Det var något av det bästa jag gjort. Jag kände en eufori flera veckor efteråt, säger han.

Region Väst hade sex utbildningsdagar för ombuden.

– Vi är ju en stor delegation, men det blev snabbt en bra sammanhållning.

Väl på plats på Arlanda kände sig Mathias redo.

– Men när jag klev in i stora salen kom nervositeten. Jag såg talarstolen och tänkte på att jag skulle gå upp i den. Men när kongressen kom i gång släppte det.

Han gick först upp i talarstolen och yrkade bifall på en motion och när det var dags för motionen om att Byggnads aldrig ska servera alkohol gick han upp igen.

– Då var jag uppe och pratade lite mer. Det kändes bra och det kom fram några och sa att det gick bra.

Motionen gick igenom.

Hur känns det efteråt?

– Personligen tycker jag att jag växte mycket. Jag är lite stolt över mig själv faktiskt.

Han kände att hela kongressen bestod av engagerade som var där för att de vill göra Byggnads starkare.

– Det var ett starkt kamratskap i hela salen. ■

Mikael har tre fullmakter

Mikael Lissman har tre fullmakter på Tommy Byggare.

– Det har verkligen börjat fungera bra. Det har fått väldigt stora, positiva effekter både för mig och företaget, säger han.

Mikael började som snickare på Tommy Byggare 2004.

– Jag har trivts bra hela tiden. Det är ett bra företag.

2010 tog han sitt första förtroendeuppdrag då han blev skyddsombud.

– 2016 var jag på ett bygge där vi hade stora problem med betongdamm. Det saknades även fallskydd. Jag ville blåsa av bygget och kallade dit vårt dåvarande huvudskyddsombud, berättar Mikael.

Då märkte han att han hade ett starkt engagemang för arbetsmiljön.

– Jag kände att jag ville ta ansvar för säkerheten.

MIKAEL BLEV OCKSÅ invald i MB-gruppen där han nu är sammanställande.

Våren 2018 tog han över ansvaret som huvudskyddsombud när föregångaren gick i pension.

– Sedan tyckte företaget att det var självklart att jag skulle gå de rätta utbildningarna.

Byggnads Väst fick upp ögonen för Mikael och hans fackliga arbete och frågade om han ville ha en fullmakt, eller rättare sagt tre.

- ▶ Kolla HEA-listor.
- ▶ Förhandla om in- och utlåning.
- ▶ Förhandla om skiftarbete.

EN FULLMAKT INNEBÄR att den som har den kan förhandla med företaget för Byggnads räkning. Ett upplägg Byggnads satsar på för att bli effektivare som organisation och bli ännu bättre på att hjälpa medlemmar.

– När det gäller HEA-listor begär jag till exempel ut listor från huvudentreprenören och går igenom vilka underentreprenörer (UE) som finns på ett byggprojekt.

Han går igenom så att företaget har alla papper under kontroll och det kan vara mycket att hålla reda på.

– Ja. Men man lär sig ganska snabbt.

DEN ANDRA FULLMAKTEN handlar om in- och utlåning.

– Tidigare sköttes det på arbetsplatsnivå. Varken MB-gruppen eller företaget visste vilka som var in- eller utlånade på en specifik arbetsplats. Nu sköts det centralt. Alla kontakter och förhandlingen med mig har blivit tydligare.

Sedan har Mikael även en fullmakt för arbetstid och treskift. Men den har han inte behövt använda ännu.

Han tycker det varit utveck-

lande att vara fullmaktstagare.

– Jag har mer ansvar, en större inblick och större möjlighet att påverka. Företaget tycker också att det är bra. Platscheferna förstår att de ska prata med mig innan de gör något. Och snickarna kan prata med mig om det är något.

TIDIGARE VAR DET alltid förhandlingar med Byggnads.

– Nu är det en snabbare hantering och det är välkommet.

Det varierar hur mycket han jobbar med de fackliga frågorna. Ibland har det varit 100 procent.

– Företaget är ok med det. Jag får ta den tid som krävs.

– Jag trivs ju väldigt bra med att vara snickare också. Jag är inte redo att släppa den biten helt. 50/50 känns bra. Och när man är på ett bra bygge är det så bra stämning. Det blir ett så sammansvetsat gäng på ett bygge. Det är något jag kan sakna.

HAN VILL UPPMANA alla som funderar på att ta en fullmakt att prova.

– Om det inte fungerar kan man alltid hoppa tillbaka till sin gamla roll. Och jag känner alltid att jag har Byggnads i ryggen. Det är bara att ringa eller maila så får jag stöd när det gäller hur jag ska agera. ■

Väst möter Öst i padel

Den 6 oktober har alla padelspelande Skaraborgare chansen att visa vad de går för.

Då är det kretsmöte i padelhallen. Skaraborgs två kretsar öst och väst kommer att mötas i en lagtävling.

Anmäl dig så snabbt som möjligt till **Olof Gustafsson**, 070-269 70 52, olof.gustafsson.ffv@byggnads.se eller **Thomas Björn**, 010-601 15 05, thomas.bjorn@byggnads.se.

Sedan packar du ditt racket och kommer ned. Alla anmälda får information om tid och plats.

DET HÄR BLIR ETT annorlunda kretsmöte där du har chansen att lära känna kollegor från andra arbetsplatser och medlemmar i din krets.

Kretsmötena är det bästa sättet att vara med och påverka Byggnads. Där skrivs motioner till kongressen och avtalsrörelsen som är aktuell nu.

– Är det något du vill förändra måste du börja med att framföra det i din krets. Det hjälper inte att sitta och tycka och klaga ute på arbetsplatsen, säger Peter Gustafsson på Byggnads Väst.

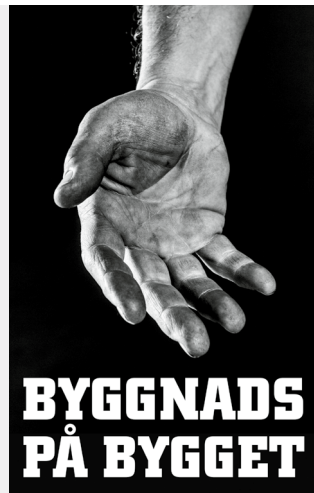
Löneökningar när vi har en stigande inflation lär bli en het fråga i förhandlingarna och ju fler medlemmar vi är och ju fler som skriver motioner, desto större tyngd får Byggnads i förhandlingarna.

Vill du ha besök?

Byggnads Väst gör stora arbetsplatsbesök. En gång i månaden åker vi ut och bjuder på grillad korv. Hör av dig om du vill att vi kommer till just din arbetsplats. Mejl: arbetsplatsbesok.vast@byggnads.se

■ DATUM 2022

28 september	Skövde
25 oktober	Trollhättan
29 november	Göteborg
13 december	Halmstad

”Oavsett vad du röstar på, så sitter vi i samma båt. Vi behöver slåss tillsammans för bättre förutsättningar

På söndag är det val i Sverige. Som byggnadsarbetare gäller det att ta reda på vilket parti som bäst driver våra frågor.

Värva en kollega? Scanna QR-koden och läs mer om hur du kan få ett presentkort på 200 kronor om du värvar någon till Byggnads.

Går på en minut!

■ **På hemsidan** finns ett formulär som ni fyller i tillsammans. Glöm inte att skriva in ditt eget personnummer under rubriken "Värvad av".

Seko avstod först, men har nu backat och tecknar ett nytt huvudavtal med Byggnadsföretagen. De tycker att förbättrade möjligheter till vidareutbildning väger över. Men Byggnads menar att det sker på bekostnad av anställningstryggheten (LAS) och vägrar skriva på.

Det var i juni LO skrev på ett nytt huvudavtal med Svenskt Näringsliv och PTK.

Avtalet ligger till grund för riksdagens beslut om ändringar LAS som träder i kraft i oktober 2022.

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida.

För frågor om statistik och prestationslön i Väst kontakta Conny Johansson: 010-601 14 13.

PRESTATIONSLÖN TBMA* 1 april–30 juni 2022

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
1 Novab AB	Söran	2 079	318,34
2 Hansson & Söner Entreprenad AB	Jansson väg, takrenovering	1 327	285,75
3 Majvik Bygg AB	368 Spinnaren/Trollsländan	2 986	269,97
4 Majvik Bygg AB	SGS Olofshöjd	658	268,64
5 Majvik Bygg AB	368 Spinnaren/Trollsländan	3 523	268,51
6 Tommy Byggare AB	Hundstall	1 174	262,14
7 Byggservice i Mark AB	Andreas Borg & Maria Larsson	102	261,83
8 Partille Brand & Fog	Diverse mars-april 2022	352	259,35
9 MTA Bygg & Anläggning i Halland AB	TATA Steel	698	259,13
10 Veidekke Entreprenad AB	E20 Vårgårda - Ribbingsberg	5 970	257,75
11 Puts & Tegel i Örebro AB	Ramnerödsskolan i Uddevalla	356	257,71
12 Skeppsviken Bygg i Skövde AB	D1	1 536	257,25
13 Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Teglagården Åldreboende	3 015	254,92
14 Hansson & Söner Entreprenad AB	Kallebäck Kv 5	702	252,81

*TBMA= trä,betong, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN ÖVRIGA YRKEN 1 april–30 juni 2022

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
VVS Assemblin VS AB	2169000250 Fjärrkyla	1 320	308,29
VVS Kungälvsv rörläggeri	APL 221013	793	285,45
VVS Kungälvsv rörläggeri	Enedalshöjden 820023	2 288	268,32
GOLV Sandéns Golv i Halmstad	Norra vägen 9A/JM	6	363,97
GOLV Sandå Sverige AB	30121779 Ridhus/PL	26	324,37
GOLV Sandéns Golv i Halmstad AB	26609/ML	16	321,81
PAPP Löstorps Takmontage AB	Diverse maj 2022	1 804	232,36
PLATT Sandéns Golv i Halmstad AB	Valdemar MTA order 26199	226	232,31
GLAS	Inga inmätta timmar under perioden		
STÄLLNING	Inga inmätta timmar under perioden		

VÄLKOMMEN PÅ KRETSMÖTE

Det är på kretsmöten du har störst chans att påverka Byggnads demokrati och arbete framåt.

Dubbellkolla datum. Aktuell information finns alltid på vår hemsida, byggnads.se/vast

VERKSAMHETSKRETSAR

FYRBODAL

Tid: 20 september, 17.30 med fika från 17.00.

Plats: Swedenborg Center Lasarettsvägen 9 i Trollhättan.

Tema: Motionshantering.

GÖTEBORG

Tid: 5 oktober, 17.00, fika från 16.30.

Plats: Byggnads Västs regionkontor på Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6.

Tema: Nomineringsmöte.

SKARABORG

Tid: 6 oktober, 18.00.

Plats: Se Byggnads Västs hemsida.

Tema: Skaraborgskampen, padelturnering mellan östra och västra Skaraborg. Eventuellt en gäst.

HALLAND

Tid: 18 oktober 17.30.

KOMMUNKRETSAR

HISINGEN

Tid: 15 september 17.00. **Plats:** Se hemsidan. **Tema:** Hantering av inkomna motioner.

ÖSTRA SKARABORG

Tid: 22 september, 17.00. **Plats:** Byggnads kontor, Torggatan 18 i Skövde.

Tema: Motionshantering.

MARK

Tid: 13 oktober, 18.00. **Plats:** Se hemsidan.

BYGGNADS PENSIONÄRER OCH PRO

Tid: 19 oktober, 11.00

Tid: 16 november, 11.00

Tid: 14 december, 11.00

Plats: Folkets hus Varberg.

SJUHÄRAD

Tid: 20 oktober, 18.00.

Plats: Arbetarrörelsens hus, Norrby Tvärgata 3, Borås.

GÖTEBORG

Tid: 30 november, 17.00, fika från 16.30.

Plats: Regionkontoret Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6.

Tema: Inför regionfullmäktigemötet.

SJUHÄRAD

Tid: 8 december, 18.00.

Plats: Arbetarrörelsens hus, Norrby Tvärgata 3, Borås.

Tema: Julavslutning.

HALLAND

Tid: 15 december 17.30.

Plats: Folkets hus Falkenberg.

HYLTE

Tid: 17 november 19.00. **Plats:** Bowlinghallen, Hylte. **Tema:** Medlemsmöte med bowling.

VÄSTRA SKARABORG

Tid: 25 november 18.00.

Plats: Bowlingen i Lidköping.

Kontakt: Tage Arvidsson [Ordförande]: 070-832 17 70, Ingemar Rönn [Sekr]: 076-022 10 53, Anders Forsström [Kassör]: 072-746 46 50

Så blir du medlem i Byggnads

■ Inträdesansökan

Enklast är att sms:a BYGG till 713 50, så ringer vi upp dig!

Du kan också fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken Medlemskap/Bli medlem.

■ Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: 010-601 14 14.

Just nu pågår en kampanj där alla nya medlemmar endast betalar 100 kronor i månaden i tre månader.

■ Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig. Just nu pågår en kampanj som innebär att alla medlemmar som väljer att byta betal sätt till autogiro får ett "Superpresentkort" till ett värde av 200 kronor.

A-kassan är separat

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan.

Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.